

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

НАУКОВА РОБОТА

**подана до участі у II турі Всеукраїнського студентського конкурсу
наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук із галузі
«Романо-германські мови і літератури» 2016-2017 н. р.**

**БАЗОВІ ВІХИ ФОРМАЛЬНО-ЗМІСТОВОЇ ПРОФІЛІЗАЦІЇ ВТОРИННИХ
ІМЕНУВАНЬ БАРАКА ОБАМИ**

Виконала: студ. гр. ПР-31
Коваль Тетяна Юріївна
Науковий керівник:
канд. філол. наук, доц.
Єгорова Олеся Іванівна

Суми, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ВТОРИННИХ АНТРОПОНІМНИХ ІМЕНУВАНЬ.....	5
1.1 Статус прізвиськ в ономастичній системі.....	5
1.2 Соціально-культурні функції прізвиськ у політичному дискурсі.....	7
РОЗДІЛ 2 СТРУКТУРНІ ТА КОГНІТИВНІ ПРИНЦИПИ ТВОРЕННЯ ПРІЗВИСЬК БАРАКА ОБАМИ	10
2.1 Словотвірні тенденції формування знаків вторинної номінації Барака Обама.....	10
2.2 Мотиваційні вектори генези прізвиськ Барака Обама.....	15
ВИСНОВКИ.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25
ДОДАТКИ.....	31

ВСТУП

Власні назви – це невід’ємна частина нашого життя у соціумі. Вивченням власних назв займається наука ономастика (від гр. *ὄνομα* – «ім'я», «назва»). Останнім часом чимало праць присвячено дослідженню різних розділів цієї науки, зокрема й антропоніміці, яка вивчає імена людей та їх окремі складові. Особливий інтерес нині викликають неофіційні особисті імена, тобто прізвиська, що індивідуалізують та характеризують особу.

Прізвиська як складова ономастичної системи були і залишаються предметом дослідження вітчизняних та закордонних вчених. А. В. Цепкова акцентує увагу на лінгвокультурологічному потенціалі прізвиськ різних мотиваційних типів [21], З. П. Нікуліна пропонує класифікацію індивідуальних прізвиськ [16], І. В. Ляшенко вивчає етнічні прізвиська [13], західні вчені Дж. Морган, К. О’Ніл та Р. Харре пропонують дослідження у сфері походження нікнеймів [31], а А. Мехрабян і М. Пірсі визначають у своїх працях різницю між позитивною і негативною конотацією нікнеймів [30].

Останні дослідження вторинних іменувань осіб зі сфери політики спрямовані на розкриття потенціалу прізвиськ для кодування культурних реалій, припущень і стереотипів щодо політичного лідера країни [27; 36], аналіз функцій і джерел формування політичних прізвиськ [12; 17; 19], а також вектори їх застосування в політичній практиці [29; 35] тощо.

Актуальність пропонованого дослідження зумовлюється активізацією глобальних геополітичних процесів та помітним зростанням рівня політичної активності громадян США за останні декілька десятиліть зокрема. У річищі цих процесів відбуваються синтез та омовлення історичної, соціальної та культурної інформації. Крім того, питання номенклатури, структури та мотиваційної бази неофіційних іменувань голів держав залишаються недостатньо дослідженими в сучасній ономастиці, що і обумовлює новизну дослідження.

Об'єктом дослідження виступають неофіційні особисті імена 44-го президента США Барака Обами; **предметом** – лінгво-когнітивні механізми їх утворення, особливості функціонування та національно-культурна специфіка.

Матеріалом дослідження слугують 362 прізвиська Барака Обами, зафіксовані на просторах Інтернет (онлайн медіа, форуми, блоги тощо).

Метою поданої роботи є аналіз мотиваційних принципів та лінгвальних шляхів утворення прізвиськ Барака Обами, а також їх культурної специфіки. Досягнення такої мети передбачає виконання низки **завдань**:

- 1) визначити статус прізвиськ як ономастичного класу;
- 2) проаналізувати метазнаки антропонімікону;
- 3) визначити базові функції прізвиськ в політичному дискурсі;
- 4) дослідити основні словотвірні механізми формування вторинних іменувань Барака Обами;
- 5) ідентифікувати мотиваційні образи, покладені в основу прізвиськ Барака Обами.

Для виконання поставлених завдань використовуються порівняльний, зіставний, описовий та типологічний **методи**.

Практичне значення даної роботи визначається можливістю використання її результатів у курсах лінгвістики, лексикології, етнографії, філології та історії, а також при написанні різного типу дослідницьких робіт з ономастики та стилістики.

Апробація. Стаття «Лінгвокогнітивна параметризація прізвиськ Барака Обами» схвалена редакцією та очікує публікації у фаховому науковому виданні «Філологічні трактати» № 4, 2016.

Наукова робота складається з двох розділів та двох підрозділів до кожного з них, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи складає 30 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ВТОРИННИХ АНТРОПОНІМНИХ ІМЕНУВАНЬ

1.1 Статус прізвицьк в ономастичній системі

Власні назви людей загалом, а неофіційні іменування осіб зокрема, посідають важливе місце в лексичному складі мови, адже антропонімія є невичерпним джерелом для вивчення і мови, і культури конкретного народу [15, с. 76]. Дійсно, імена, ставши здобутком людства завдяки мові, є об'єктом досліджень різних мов, адже мова є невід'ємною частиною народу, його способу життя, культури та історії.

Власні імена являють собою дуже важливу складову нашого життя. Без них неможлива ідентифікація та індивідуалізація людини [6, с. 316]. Власна назва (онім) є об'єктом дослідження особливої галузі лінгвістики – ономастики, що вивчає власні імена, їх функціонування в мові і суспільстві, закономірності їх утворення, розвитку і модифікацій [25, с. 670]. На відміну від інших філологічних наук, ономастика є досить молодого, тому багато її аспектів досі залишаються невивченими та привертають до себе увагу багатьох сучасних дослідників англійської мови.

Одним з розділів ономастики є антропоніміка, що вивчає власні імена людей: патроніми (іменування по батькові), прізвища, родові імена, прізвиська і псевдоніми (індивідуальні або групові), а також криптоніми (приховувані імена) [39, с. 36], які дослідниками розглядаються як основний розряд ономастичного поля будь-якої мови і яким надають статус мовних універсалій.

У фокусі пропонованого дослідження постають прізвиська, які відіграють важливу роль у розумінні і характеризованні певної особи. Вони допомагають зрозуміти ту чи іншу культуру, яка є менш доступною лише через одні лише особисті імена. Прізвиська виступають об'єктом дослідження широкого кола міждисциплінарних гуманітарних наук, у тому числі ономастики, історичної

лінгвістики, антропології, історії та нарратології [32, с. 2]. Вони акумулюють екстралінгвістичну інформацію, яка вивчається з позицій її лінгвального оформлення.

Як зазначають С. О. Швачко та Н. О. Кобзева, у кожній мові виокремлюється термінологічна лексика, вивчення становлення якої є актуальним для розпізнання тенденцій еволюції мови [22]. Саме тому актуальним вбачається аналіз термінологічного апарату антропоніміки.

Т. В. Шмелева визначає прізвище як елемент неофіційного іменування людини, яке дається їй в рамках типового вузького кола спілкування [23, с. 32]. Проте лінгвіст В. Брайт зазначає, що протягом життя людина може мати безліч нікнеймів. Вони можуть використовуватися не лише родичами та близькими, а й бути доступними широкому загалу [25, с. 672], утім, прізвища не замінюють офіційне іменування.

Тлумачні словники англійської мови пропонують схожі трактування терміну «нікнейм», які є взаємодоповнюючими. Кембриджський тлумачний словник визначає «прізвище» (*nickname*) як неофіційну назву когось або чогось, зокрема ім'я яким особу називають друзі чи сім'я, яке зазвичай ґрунтується на справжньому імені або на рисах характеру людини [40].

Інше релевантне лексикографічне джерело визначає «нікнейм» як 1) зазвичай описове ім'я, дане замість або на додаток до того, що належить певній особі, місцю або речі; 2) неофіційна форма власного імені [42]. Так, тлумачення одиниць «нікнейм» та «прізвище» в англомовних лексикографічних джерелах є досить схожим. Проте іноді вчені не сходяться в думках щодо сфери вживання прізвищ.

У вітчизняній лінгвістиці прізвищами як назвами, що іноді даються людині жартома і вказують на яку-небудь рису її характеру, зовнішності, діяльності або звичок, часто позначають конспіративні клички або псевдоніми. Крім того, іноді прізвище розглядається як синонім прізвища [38]. На позначення ж прізвища в англомовному просторі, крім терміну “*nickname*”, використовують також метазнаки “*byname*” та “*pseudonym*”.

Термін “byname” трактується перш за все як друге ім'я чи назва, а вже потім, як нікнейм, що описує фізичні, розумові або моральні характеристики носія [28]. “Pseudonym” – це ім'я, яке особа використовує для певної цілі і яке відрізняється від справжнього імені. До псевдонімів відносять сценічні імена, літературні псевдоніми, нікнейми, клички, вигадані імена тощо [41]. Таким чином, ці метазнаки можуть використовуватися на позначення прізвиська, проте мають відмінні відтінки значення і сфери застосування.

Поряд із вищезазначеними термінами використовуються метазнаки латинського походження “agnomen” та “cognomen”, які П. Петерсен не вважає досить поширеними [32, с. 31]. Утім, на нашу думку, вони є цікавими з позицій діахронічних досліджень.

Прізвиська як специфічна антропонімічна категорія є недостатньо вивченим явищем в ономастиці в аспекті їх лінгвістичної, функціонально-семантичної, соціальної та культурологічної профілізації. Таке положення зокрема пов'язане з неофіційністю їх онімного статусу, «доповнюючим» характером семантики в структурі номінативного поля денотата, а також динамікою змін їх функціонального буття.

Хоча прізвиська є одним з найдавніших соціальних феноменів, утім лише відносно нещодавно вони стали об'єктом комплексного лінгвістичного вивчення. Щодо трактування термінів «прізвисько» та «нікнейм» більшість лінгвістів визначають їх як додаткове неофіційне ім'я, яке не можна розглядати окремо від денотата, адже воно дається особі на основі певних особистісних характеристик.

1.2 Соціально-культурні функції прізвиस्क у політичному дискурсі

Нікнейми виникають і функціонують лише у соціумі, тому соціальна оцінка прізвиस्क, їх наповненість соціальною інформацією не беруться під сумнів. У наш час прізвиська виявляють тенденцію до особливо активного використання, оскільки суспільство, що складається з різних соціальних груп,

має властивість представляти, маркувати індивідуумів всередині цих груп, визначаючи соціальне, майнове, рольове та професійне становище іменованих на своєрідній «ієрархічній драбині», допомагаючи формувати громадську думку про людину, а також певною мірою впливати на справляння враження.

У суспільній комунікації вторинні іменування виконують соціально-вирізняльну функцію, яка сприяє накопиченню і реалізації в дискурсі соціально різнопланової інформації. Природно, що у різних прізвиськах соціальна інформація акумульована у різному обсязі, але тією чи іншою мірою присутня скрізь [5, с. 22], оскільки прізвиська – це індивідуальні іменування денотатів, що функціонують у певному соціальному середовищі.

Нікнейми є унікальним явищем у сфері власних іменувань, яке є результатом креативної діяльності або виникає спонтанно на основі типової риси чи обставини і використовується в різних сферах комунікації, передусім у політичному дискурсі [11, с. 62]. Парадигма прагматичних текстів політичного дискурсу здебільшого логічно завершується рекламним типом тексту [4, с.12], що виконує передусім агітаційну функцію. Під час політичної агітації на сторінках періодики помітно активізується мовотворчість, пов'язана з появою та поширенням сленгової лексики в публіцистичному стилі [3, с. 59]. Тому прізвиська даються політикам, відомим державним та громадським діячам і часто «працюють» на створення їх іміджу.

Під «політичним ономастиком» розуміють ієрархізовану сукупність імен різних ономастичних розрядів, які функціонують у текстах про політику та політикум [17]. Ці ономастичні одиниці вирізняються певною системою стосунків у кожному з розрядів та властивістю впливати на реципієнта на когнітивному, афективному й сугестивному рівнях.

Неофіційні імена політиків та громадських діячів з'являються на шпальтах газет, на екранах телевізорів і на сторінках веб-видань. Політика є сферою конкуренції, у якій прізвиська підсвідомо впливають на формування оцінки, оскільки дають можливість швидко створити або позитивний, або негативний образ [9], адже через використання прізвиськ комунікант виражає

свою інтенцію передати інформацію про власне ставлення до об'єкту іменування. Наприклад, *Great Communicator* («великий майстер спілкування») – одне із прізвиськ президента США Рональда Рейгана, що об'єктивує його уміння домовлятися і справляти позитивне враження на своїх співрозмовників.

Політичні нікнейми мають динамічний характер: їм властива як швидка поява і розповсюдження серед зацікавлених груп людей, так і досить швидке зникнення зі сфери активного вживання.

У рамках сучасних геополітичних процесів глобалізаційного характеру помітне значне зростання інтересу та вплив громади на прийняття політичних рішень. Усе більше громадян цікавляться політичною ситуацією та беруть активну участь у житті своєї країни, тобто стають політично свідомими. Цим, на нашу думку, пояснюється зростання кількості «народних» іменувань громадських та політичних діячів. Зокрема 1-й президент США Джордж Вашингтон мав лише декілька прізвиськ (*The American Cincinnatus, The American Fabius, The Father of His Country*), а от Барак Обама – 44-й президент США – за свій подвійний термін отримав більше 300 відомих широкому загалу прізвиськ. За свою декількавікову історію кожне наступне покоління демонструє все більш активну громадянську позицію. Пропорційно до цих тенденцій активізуються номінативні процеси в суспільно-політичному дискурсі і відповідно відбиваються у публіцистичному та медійному дискурсах.

Вторинні іменування, які використовуються в публіцистичних текстах та в засобах масової інформації, – це різні репрезентації онімів та апелятивів, аббревіатур та скорочень. Такі прізвиська, подібно до інших нестандартних слів, мають ефект новизни, привертають до себе увагу, а також «згущують смисли», тобто виконують номінативну, експресивну та оцінну функції. Крім того, вони постають лексичними одиницями з особливою прагматикою, яка закладається саме на момент їх формування.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРНІ ТА КОГНІТИВНІ ПРИНЦИПИ ТВОРЕННЯ ПРИЗВИСЬК БАРАКА ОБАМИ

2.1 Словотвірні тенденції формування знаків вторинної номінації Барака Обами

Іменування – це обширна тематична група лексичної підсистеми мови. Передумовою становлення, функціонування та розвитку лексичної системи є словотвір. До спільних питань словотвору й лексикології належать питання принципів номінації в певній мові, формування певних лексико-семантичних розрядів слів, поповнення словникового складу мови лексичними одиницями [10, с. 211]. Спільним об'єктом вивчення морфології та словотвору є принципи й закономірності вивчення будови слова.

Словниковий склад англійської мови є відкритою мовною підсистемою, що відзначається надзвичайною кількісно-якісною динамікою змін свого складу. Афіксація, аббревіація, телескопія, словоскладання та конверсія залишаються основними джерелами морфологічної неології. Поява семантичних неологізмів регулюється дією закону економії мовних засобів, що зменшує кількісний приріст лексичних одиниць і спрямовує номінативну діяльність на вторинну номінацію – веде до переосмислення уже наявних у мові номінативних засобів [2, с. 127]. При цьому прізвиська політиків являють собою одну з наймобільніших груп неологічної лексики з позицій свого виникнення та функціонування у соціо-політичному контексті: вони швидко з'являються (останнім часом у великій кількості), активно функціонують певний нетривалий час, і швидко «відходять до історії», у той час як на народній пам'яті залишаються лише одиничні іменування (наприклад, *Коба*, *Макарнич*, *Яник*, *Льоня-космос*, *Жирік*, *Залізна Леді*, *залізний Фелікс*, *Ататюрк*, *Туркменбаши* тощо).

Прізвиська, як і всі неологізми, що виникають в мові, також мають типові способи словотворення. За своїм формальним складом 11, 1% прізвиस्क є простими іменуваннями, а 88,9% складними (у т.ч. складеними). Словотвірний аналіз організованої в рамках поданого дослідження вибірки прізвиस्क Барака Обама доводить, що з трьох базових видів афіксації в англійській мові для формування прізвиस्क Барака Обама найтипівішою є суфіксація (суфікси *-er*, *-ness*, *-ist*, *-y*, *-ie* та ін.) (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Морфологічні засоби утворення прізвиस्क Барака Обама

Засіб творення прізвиस्क	Кількість, %
Суфікс <i>-er</i>	10,3
Суфікс <i>-ist</i>	1,4
Суфікс <i>-ness</i>	1,1
Зменшено-пестливі суфікси <i>-y</i> , <i>-i</i> та <i>-ie</i>	3,3
Осново- та словоскладання	11,6
Телескопія	2,7
Абревіація	2,2

Іменниковий суфікс *-er* в сучасній англійській мові вирізняється надзвичайною продуктивністю і використовується для утворення віддієслівних основ конкретних іменників на позначення виконавця певної дії чи професії [24, с.131]. З організованої у рамках поданої роботи вибірки 10,3% нікнеймів Барака Обама утворені саме за допомогою суфікса *-er*. На відміну від інших типових векторів семантичної референції цього суфікса, нікнейми Барака Обама передусім позиціонують його як активного діяча на суспільно-політичній арені США. Якщо на час терміну президентства його діяльність вважали «просвітницькою» (*The Lightbringer* – «той, що приносить світло», *The Lightworker* – «робітник світла»), то у подальшому Барак Обама все частіше пригадують шаленість юнацьких років (*The Choomer* > *to choom* – «курити марихуану»), закидають посилення «розколу» у країні (*The Divider* – «той, що розділяє») тощо.

Суфікс *-ist* найчастіше додається до основ іменників, рідше – до основ прикметників та формує іменники на позначення наукових, політичних течій та теорій, осіб різноманітних професій. Лексичне значення даного суфікса можна сформулювати так: «особа, що має справу з чимось» [33, с. 115]. Вторинні іменування Барака Обами з суфіксом *-ist* (1,4% від загальної кількості у вибірці) здебільшого характеризують його політичні дії та погляди. Наприклад, нікнейм *Errorist* позиціонує президента, як такого, що часто приймає помилкові рішення, а прізвисько *O-cialist* реферує до його соціалістичної позиції.

Суфікс *-ness* зазвичай додається до основи прикметника і утворює іменники з абстрактним значенням [26, с. 439]: *His Phoniness* (*phoniness* – «фальш, лицемірство»; *His Holiness* (*holy* – «святий», *holiness* – «святість») тощо. Такі прізвиська колишнього президента США складають 1,1% від загальної кількості у вибірці.

Складні нікнейми, побудовані за моделлю титулування (1,6%), заслуговують на окрему увагу: *His O'liness*, *His Phoniness*, *His Travesty*, *His "O"ily-ness*, *His Holiness*. Припускають, що такі прізвиська є відлунням давнього спору в Сенаті США про спосіб звернення до президента (серед пропозицій були *Your majesty*, *His Patriotic Majesty*, *Your Highness* та ін.) [11, с. 63]. Утім, прийнятнішою видається гіпотеза про те, що такі прізвиська є фактом політичного сарказму та об'єктивують риси монархічної форми правління президента Барака Обами у той час, коли США вважається оплотом демократії.

Димінутивні суфікси *-y*, *-i* та *-ie* входять до складу 3,3% загальної кількості нікнеймів Барака Обами (*Bammy*, *Barky*, *Obammy*, *Odummy*, *Skippy*, *Sparky*, *Obambi*, *Vambi*, *Brownie* тощо). Вони мають широке використання, ефективно вживаючись у звертаннях у власних назвах, зокрема і для позначення президентів США [8]. Такі суфікси надають номінації здебільшого іронічне забарвлення.

Унаслідок осново- та словоскладання виникають складні слова. Ця група нікнеймів Барака Обами є однією з найпрезентативніших і становить 11,6% від загальної кількості нікнеймів у вибірці.

Основоскладання ґрунтується на складанні двох чи більше основ з можливими подальшими модифікаціями новоутвореного композита [10, с. 212]. Більша частина прізвиськ Барака Обами являють собою композитну модель, що базується на комбінації «іменник + іменник», наприклад: *Greasespot, Momjeans, Lightbringer, Lightworker* тощо.

Словоскладання є результатом об'єднання двох або більше основ і займає провідне місце у системі англійського словотвору. Показником об'єднання слів у одне має бути їх фіксований порядок та логічне змістове поєднання [10, с. 212].

Серед нікнеймів американського президента Барака Обами, виокремлюються такі композитні моделі:

1) «іменник + прийменник + іменник» (з варіаціями «іменник + іменник + прийменник + іменник» чи «прикметник + іменник + прийменник + іменник» тощо): *Asshole-in-Chief, Bystander-in-Chief, Champaigner-in-Chief, Commander-in-Chief, Bobblehead-in-Chief, Demagogue-in-Chief, Pantload-in-Chief, Pantywaist-in-Chief, Pronoun-in-Chief, Scold-in-Chief, Usurper-in-Chief, Liar-in-Chief, Community-Organizer-in-Chief; Empty-Suit-in-Chief* тощо;

2) «прикметник + іменник»: *Purple Lips, Big Brother, The Manchurian President* тощо;

3) ціла синтаксична структура – так звані складні «синтаксичні» слова: *President No-You-Can't-Have-That-Plan-Because-I-Don't-Like-It* або *His Imperious Majesty Barack the First, President of America, Protector of the People as Long As They Know Their Place and Belong to The Right Unions, Defender of the Privileges Accrued by Attending the Right University, and Scourge of the Rich If They Don't Contribute To The Democratic Party.*

Низка прізвиськ утворена способом усічення (англ. *clipping*), тобто опущенням частини морфемного складу слова [14, с. 71], як-от: *Fraudbama,*

Gaybama, Turkmenbama (усічення початкової голосної літери прізвища) тощо. У результаті усічення слово дещо змінює своє значення (зазвичай конотативне), проте нова форма зберігає семантичні і синтаксичні функції початкової форми [37, с. 154]. Такий тип словотвору є поширеним у багатьох мовах.

Окрему групу становлять вторинні іменування, утворені способом телескопії. Під телескопією розуміють спосіб утворення лексичних одиниць, за якого нове слово виникає у результаті злиття повної основи одного твірного слова зі скороченою формою другого або ж злиття двох скорочених основ вихідних слів [7, с. 420]. Так, до схожості політичних поглядів китайського політичного діяча Мао Дзедуна і Барака Обама реферують одиниці типу *Маобата, ОбаМао*. Прізвисько *Obroccoli* дане президенту через його пристрась до капусти броколі, а нікнейм *Snobata* пов'язаний з тим, що Барак Обама був інагурований на посаду президента в сніжний день. Прізвиська Барака Обама, утворені способом телескопії, складають 2,7% у вибірці.

Слід зазначити, що механізми утворення телескопізмів мають багато спільного зі словоскладанням. По-перше, в основу формування телескопізмів і складних слів покладено вільні лексичні одиниці. По-друге, у семантичному плані обидва способи словотвору являють собою універбацію, тобто конденсацію семантики сполучення слів у межах однієї лексичної одиниці. По-третє, основу зв'язку між компонентами як композитів і телескопізмів складає співположення основ [7, с. 422]. Таким чином, семантика нового слова повністю або частково вбирає в себе значення його складових компонентів.

Абревіація як спосіб словотворення являє собою поєднання частин різних слів, передусім початкових літер певної послідовності слів [33, с. 161]. Серед аббревіаційних іменувань президента Барака Обама вирізняються *AKOTUS* (*Ass Kicker Of The United States*), *J.E.F.* (*Jug Eared F****), *OOO* (*Occupant of the Oval Office; a.k.a. "Triple O"*), *SCOAMF* (*Stuttering Cluster**** of a Miserable Failure*), *TOTUS* (*Teleprompter of the U.S.*), *T.F.G.* (*This F***ing Guy*) тощо. Зазвичай, до графічних аббревіацій скорочуються імена лише дуже відомих осіб, зокрема президентів, тому що саме вони найчастіше зустрічаються в політичному

дискурсі і є найбільш упізнаваними. Уживання аббревіцій превалює зокрема на шпальтах газет та в Інтернет-дискурсі, де аббревіатури є звичним і зручним засобом передачі інформації. У складі пропонованої вибірки прізвищ Барака Обама способом аббревіації утворено лише 2,2%.

Таким чином, проаналізувавши морфологічні способи творення прізвищ американського президента Барака Обама, можна зробити висновок, що такі словотворчі засоби, як афіксація, словоскладання, аббревіація та скорочення є досить типовими для формування не лише загальних назв, а й власних неофіційних назв. Ці способи словотворення – найбільш продуктивні, творчі та дієві. Проте, найпродуктивнішими способами словотвору у межах поданої вибірки виявилися осново- та словоскладання. На нашу думку, об'єднання в слові кілька основ дає можливість схарактеризувати особу та її діяльність за кількома ознаками одночасно.

2.2 Мотиваційні вектори генези прізвищ Барака Обама

Сприйняття такого символічного знака як антропонім активізує у свідомості комунікантів однієї культури певні архетипні образи, що закріплені на нейролінгвістичному рівні у вигляді клішованих структур, крізь призму яких сприймається кожне нове явище освоєваної дійсності. На думку Л. І. Белехової, концептуальні ознаки архетипного образу слугують підґрунтям для формування певного персонажного образу [1, с. 9]. Прізвиська кодують інформацію не лише про особу, якій воно належить, а й про особливості певної епохи, чим створюють культурний портрет нації [18, с. 3]. Саме за такими властивостями прізвищ можна відстежувати мовні, культурні та історичні зміни в житті народу у діахронії.

Прізвисько як елемент неофіційного іменування людини дається їй найчастіше в рамках вузького кола спілкування (сім'я, друзі, місце навчання), на відміну від прізвищ публічних людей (політиків, артистів тощо) [23, с. 32]. Сучасна мовна практика включає в себе величезний масив різноманітних

прізвиськ, що мають здатність відображати культуру того чи іншого народу. Одним з основних аспектів, що визначає таку здатність є їх мотивація, тобто семантична причина, що обумовлює звуковий образ слова.

За спостереженнями низки західних лінгвістів (Дж. Морган, К. О'Ніл, Р. Харре), вторинні іменування виявляють такі властивості:

1) визначають якісні показники (наприклад: *Brownie* від $>$ *brown* «коричневий, смуглий», *Purple Lips* від $>$ *purple* «фіолетовий, багрянний»);

2) є пов'язаними з певним реальним випадком або історією (наприклад, *Barack Obabykiller* – прізвисько надане у зв'язку з голосуванням проти законопроекту щодо часткової заборони абортів);

3) специфікують фізичні властивості (наприклад: *President Lightweight*, *Jug Ears*);

4) виникають на основі асоціації з тваринним світом тощо (наприклад: *Bambi*, *Dumbo*);

5) утворюються за допомогою прийому алюзії, за аналогією з народним чи іншим популярним героєм (наприклад: *Dumbo*, *Chewbacca's Husband*);

6) являють собою слова, що римуються (наприклад: *Vam-Vam*, *Barack Obama who got Osama*);

7) утворюються шляхом додавання суфіксів чи префіксів, таких як *-y* (наприклад: *Obammy*, *Barry*);

8) утворені за допомогою скорочення імені (наприклад: *Barack* \rightarrow *Barky*, *Brak*) [34].

Залежно від характеру емоційно-оцінного ставлення номінатора до денотата вирізняють пейоративні, жартівливі, нейтральні та меліоративні прізвиська [20, с. 236].

Пейоративні прізвиська, покликані транслювати негативну оцінку, адже вони є принизливими та образливими і являють собою уїдливу, грубу та жорстоку насмішку, осміяння та спробу образити (як-от: *Empty-Suit-in-Chief*, *Idiot King*, *King Zero* тощо). Серед прізвиськ Барака Обама більшість належать

саме до цієї групи, що, на нашу думку, пов'язано зі ставленням до нього та до його політики опонентів та противників.

Жартівливі прізвиська неявно або іронічно (без різких глузувань) виражають оцінку (позитивну або негативну) та можуть іноді використовуватися як дружнє подразнювання (наприклад: *President Selfie*, *President Santa*).

Нейтральні прізвиська відзначаються відсутністю оцінної складової, а також позбавлені емотивності і експресивності як властивостей неофіційних іменувань. До цієї групи належать основні види скорочених варіантів імен (наприклад: *B.O.*, *B-No*, *Brack*).

Меліоративні прізвиська несуть позитивну оцінку: вони возвеличують, схвалюють, є пестливими (наприклад: *Bambi*, *Vam-Vam*, *Obammy*). Проте низка нікнеймів саркастично возвеличують президента, як наприклад, у поданому фрагменті дискурсу:

(1) *The Messiah Barack Obama must now choose the Robe he will wear to his inauguration. After swearing in on his autobiography he will ascend from the platform directly to the Oval Office* (Blog “The Church of Barack Obama”, 14.11.2008).

Утім, на деяких американських блогах та форумах онлайн-користувачі вважають такі прізвиська рекламним ходом, який допоміг Бараку Обамі вдруге отримати перемогу у виборах і знову посісти пост президента.

Саме вторинні іменування виступають яскравим прикладом відкритого класу слів, що відрізняються нестабільністю складу. Не маючи своєї власної номенклатури, вони постають вторинними номінаціями. При цьому, в залежності від джерела мотивації відбувається їх поділ на дві основні групи – внутрішньо мотивовані і зовнішньо мотивовані прізвиська. Ці групи суттєво різняться одна від одної у формальному, семантичному, когнітивному, прагматичному і функціональному планах [21, с. 106]. Окремо у рамках поданої роботи виокремлюємо «групу синтезу», до якої відносяться нікнейми з ознаками як внутрішньо, так і зовнішньо мотивованих прізвиськ (табл. 2.2).

Мотиваційна профілізація прізвиськ Барака Обама

Тип мотивації	Кількість, %
Внутрішньо мотивовані прізвиська	3,6
Зовнішньо мотивовані прізвиська	27,7
«Група синтезу»	68,6

Внутрішньо мотивовані прізвиська формуються під дією суто лінгвальних факторів (власне ім'я номінанта) і складають у нашому випадку 3,6% від загальної кількості лексем. Вони не мають сигніфікативного значення і утворюються за допомогою скорочень від власного імені (наприклад: *Barky*, *Brak*), скороченого варіанту чи деривату прізвища (наприклад: *Obammy*, *Vam-Vam*, *O-boy*) або ж аббревіації, стягнення чи усічення імені та прізвища (наприклад: *B.O.*, *B-No*).

Зовнішньо мотивовані прізвиська виникають під впливом екстралінгвістичних факторів і формують групу номінативних одиниць від загальних та власних імен і топонімів (наприклад: *Carter 2.0*, *Purple Lips*, *Dr. Utopia*), яка за даними вибірки, складає 27,7% прізвиськ Барака Обама.

«Група синтезу», де поєднуються ознаки зовнішньої і внутрішньої мотивації, складає 68,6% вибірки прізвиськ Барака Обама. Подібно і до зовнішньо мотивованих нікнеймів, вони реферують до різноманітних властивостей денотата, експлікують особливості його зовнішності, характеру, поведінки тощо (наприклад: *Barack Obabykiller*, *Barack W. Bush*, *President Fail*).

Барак Обама увійшов до американської історії як перший та єдиний темношкірий президент США. Саме тому не дивно, що його зовнішні характеристики мотивували появу низки дерогативних та неполіткоректних нікнеймів з боку критиків та опонентів державного діяча. Так, Девід Еренштайн у заголовку статті в журналі «Los Angeles Times» називає лідера США *Barack The Magic Negro*. Стаття присвячена образу Барака Обама в білій американській культурі. Уживане прізвисько належить до групи синтезу та, як і зовнішньо мотивоване прізвисько *Brownie*, утворене на базі метонімічного

перенесення, оскільки актуалізує колір шкіри президента (расову приналежність).

Прізвисько *Purple Lips* було утворене за допомогою синекдохи з референцією до кольору губ президента, а от нікнейми *Jug Ears* та *Dumbo* виникли на базі метафоричного перенесення, в основу якого покладено мотив розміру вух. Зокрема прізвисько *Dumbo* є також алюзивним антропонімом. Йдеться прогероя мультфільму компанії Уолта Діснея, слоненя з надзвичайно великими вухами на прізвисько Дамбо. Прикметник *dumb* функціонує в англійській мові у значенні «тупий». Американський консервативний громадський діяч Раш Лімбо, стверджує, що назвав Барака Обаму Дамбо не через його розумові здібності, а через його вуха, проте вважає обидва поняття релевантними для характеристики Барака Обами:

(2) *“I'm thinking ears when I say **Dumbo**, I'm not thinking of brains but I guess it's interchangeable”* (Rush Limbaugh Show, 17.02.2010).

Таким чином, цей нікнейм можна також віднести до групи прізвиськ умотивованих розумовими здібностями людини.

До окремої чи не найчисельнішої групи можна віднести прізвиська, що відображають політичний курс і поведінку Барака Обами на політичній арені. Зокрема колишнього президента називають *Alfred E. Obama*. Іменування має метафоричну основу – аналогію з Альфредом Нейманом – вигаданим хлопчиком з обкладинки американського гумористичного журналу «Mad», відомим висловом якого був «Я не хвилююсь».:

(3) *Michael Savage's producer has demanded that we acknowledge prior use of the phrase “**Alfred E. Obama**” earlier by the talk show host.* (American Thinker, 15.07.2008).

У такий спосіб республіканці вирішили показати відношення президента до економічної ситуації в Сполучених Штатах. Цей нейм належить до «групи синтезу» й утворений способом метафоричного перенесення.

Механізм когнітивної метафори покладено в основу прізвиська *Barack Hussein Kardashian*. У такий спосіб Раш Лімбо звинувачує Барака Обаму у

тому, що він відчув себе зіркою, замість того, щоб сумлінно виконувати обов'язки президента:

- (4) *“He’s becoming Barack Kardashian. I tell you, that’s what he’s becoming. He is becoming the male Kim Kardashian with this stuff, and it’s been building. He is Celebrity of the United States; he is not the President. And he is actively, and his whole team’s out there pushing this. So it’s **Barack Hussein Kardashian**, is what he has become”* (The Huffington Post, 05.06.2012).

Іншим семантично та функціонально близькими вторинними іменуваннями вважаємо *President Pop Star* (в основі – метафора), *President Hollywood* (метонімія) та зовнішньо мотивоване прізвисько *The Celebrity of The United States* (метафора).

Дональд Трамп – американський бізнес-мільярдер та новообраний президент США – називає Барака Обаму *Psycho* через його відмову заборонити перельоти до та із Західної Африки, ураженої вірусом Ебола:

- (5) *“I am starting to think that there is something seriously wrong with President Obama's mental health. Why won't he stop the flights. **Psycho!**”* (Tea Party News, 16.10.2014).

Крім того, на веб-сторінках часто зустрічається іменування *Barack Insane Obama*, що поєднує ознаки внутрішньо і зовнішньо мотивованих нікнеймів та утворене засобами параномазії, оскільки є співзвучним з повним ім'ям президента – *Barack Hussein Obama*.

Телевізійний суфлер жартома називають найближчим товаришем Барака Обами, адже президент завжди користується ним на всіх своїх виступах, промовах та інших політичних подіях. Цей факт зумовлює появу зовнішньо мотивованих прізвиськ *Captain Teleprompter*, *Teleprompter Jesus*, *Teleprompter of the U.S. (TOTUS)*, утворених на основі метонімічного перенесення:

- (6) *Give us everything we want,
We know you want to please us,
If they type it, you will read it,*

*You're the **Teleprompter Jesus!*** (Blog “Whited Sepulchre”, 16.08.2009).

Американський політичний діяч Діл Хадсон дав американському президенту прізвисько *Barack Obabykiller*, яке доволі міцно за ним закріпилося:

(7) *Barack Obabykiller? The Huffington Post reports that the next trick up McCain's sleeve is to accuse Barack Obama of “infanticide”* (Blog “Developing your web presence”, 20.08.2008).

Передумовою іменування став факт, що Барак Обама, обіймаючи посаду члена сенату штату Іллінойс, проголосував проти законопроекту щодо часткової заборони абортів. Це прізвисько належить до «групи синтезу» та утворено за допомогою метафори на основі порівняння Барака Обама з убивцею.

Діяльність Барака Обама на посту президента характеризують такі зовнішньо мотивовані прізвиська, як *Dr. Nothing* (утворене за допомогою антономазії та метонімії), *Dr. Utopia* (на основі поєднання антономазії, метафори та алюзії), *The Empty Chair* (метафора), *The Empty-Suit-in-Chief* (метафора), *King Zero* (метонімія), та прізвисько *President Fail* (метафора) тощо. Усі вони реферують до діяльності президента як такої, що не приносить жодної користі для суспільства, є пасивною і навіть провальною для країни.

Об'єктами порівняння Барака Обама часто стають інші діячі, а мотивом – схожість способів ведення політики, керування державою тощо. Наприклад, прізвисько *Alinskyite-in-Chief*, утворене на основі метафоричного перенесення, апелює до факту, що Барак Обама поділяє погляди американського громадського діяча Саула Алінського, підтримуючи «лівих» на політичній арені. За аналогією Барак Обама отримав прізвиська *Barack W. Bush* та *Carter 2.0* через підтримку низки ідей та наслідування рис правління своїх попередників.

Ще однією групою прізвиськ Барака Обама можна вважати прізвиська, що мотивовані особистісними рисами або стилем життя політика. Наприклад, прізвисько *His Phoniness*, утворене за допомогою антономазії, умотивоване припущенням, що президент нібито дуже переймається щодо ефекту, який справляють його слова на інших людей.

Окрему групу становлять зовнішньо мотивовані нікнейми Барака Обама, утворені за допомогою прийому алюзії, тобто такі, що реферують до певного історичного, міфологічного, політичного чи літературного факту. Наприклад, на сторінках Інтернету поширене прізвисько *Chewbacca's Husband* як наслідок появи низки карикатур, де зовнішність дружини президента Мішель Обама порівнюється з зовнішністю персонажа кіносаги «Зоряні війни». Самого ж колишнього президента нерідко називають *Bambi* (часто у супроводі карикатури на героя однойменного мультфільму). Автором нікнейму вважають американського журналіста і публіциста Кристофера Хітченса, який порівняв поведінку президента на церемонії вручення Нобелівської премії миру з сором'язливістю оленяти Бембі.

Проведений аналіз мотиваційної бази вторинних іменувань президента США Барака Обама свідчить про їх властивість відображати ті чи інші характеристики президента. Розглянуті нікнейми 44-го американського президента Барака Обама можна класифікувати за мотивацією на три основні групи: зовнішньо мотивовані, внутрішньо мотивовані та комплексно мотивовані («група синтезу»), яка є найчисельнішою. При цьому, зовнішньо мотивовані прізвиська та «група синтезу» утворюються здебільшого за допомогою метафоричного або метонімічного перенесення. Внутрішньо мотивовані прізвиська утворюються за допомогою скорочень від власного імені, скороченого варіанту чи деривату прізвища, аббревіації імені та прізвища тощо.

ВИСНОВКИ

Неофіційні іменування займають важливе місце в антропоніміконі будь-якої лінгвокультури. Вони являють собою культурні універсалії, в яких відображено не лише історію мови, а й культуру народу, його звичаї, традиції, віру тощо.

У ході поданого дослідження було встановлено, що прізвиська відіграють важливу роль у процесах ідентифікації та характеризування тієї чи іншої особи. Недостатня дослідженість цього класу антропонімів пояснюється, на нашу думку, неофіційністю їх онімного статусу та динамізмом функціонування у дискурсі.

На позначення об'єкту поданої курсової роботи у зарубіжній лінгвістиці послуговуються метазнаками “nickname”, “byname” та “pseudonym”. Проте лише англійський термін “nickname” як неофіційне іменування, що ґрунтується на справжньому імені або на рисах характеру людини, є близьким за значенням до поняття «прізвисько» в українській мові.

Прізвиська використовуються у різних сферах комунікації, зокрема і в політичному дискурсі, де вони виконують номінативну, експресивну, оцінну, соціально-вирізняльну функцію та функцію впливу на реципієнта.

На матеріалі вторинних іменувань Барака Обама було встановлено, що основними морфологічними способами їх утворення є афіксація, осново- та словоскладання, аббревіація та скорочення. Проте найпродуктивнішим способом словотвору є осново- та словоскладання.

У залежності від джерела мотивації прізвиська поділяються на внутрішньо мотивовані, зовнішньо мотивовані та комплексно мотивовані («група синтезу»). З позицій семантики у ході дослідження були виявлені принципи присвоєння прізвиस्क Бараку Обамі в межах внутрішньо мотивованих прізвиस्क та прізвиस्क, що належать до «групи синтезу». Вони реферують до зовнішності президента, відображають політичний курс і

поведінку Барака Обама, що мотивовані особистісними рисами та стилем життя президента, або ж певними алюзивними смислами.

Прізвиська експлікують як культуру суспільства, так і внутрішню культуру певної особистості. Чим вище обидві, тим менше негативних конотацій містить неофіційне іменування.

Таким чином, у роботі було проаналізовано статус прізвиськ в ономастичній системі та встановлено відповідний термінологічний апарат, детерміновано функції прізвиськ у політичному дискурсі, основні словотворчі механізми та умотивованість формування антропонімічних одиниць. Перспективою дослідження вважаємо подальший аналіз результатів вербокративної діяльності видатних номінаторів, таких як Дональд Трамп, в аспекті їх дискурсивних реалізацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белехова Л. І. Архетип, архетипний смисл, архетипний образ у лінгвокогнітивному висвітленні (на матеріалі віршованих текстів американської поезії) / Л. І. Белехова // Науковий вісник ДДПУ ім. І. Франка. Серія «Філологічні науки» (мовознавство). – 2015. – № 3. – С. 6–16.
2. Бондаренко О. М. Англійські неологізми : нове у використанні способів утворення / О. М. Бондаренко, А. О. Черневич // Вісник Запорізького національного університету («Філологічні науки»). – 2010. – №1. – С. 127–131.
3. Дацько О. О. Сленгова лексика у передвиборних програмах та політичній періодиці 2007 року / О. О. Дацько // Література та культура Полісся. – 2008. – №44 – С. 59–65.
4. Демецкая В. В. Дискурс и текст в переводе / В. В. Демецкая // Когниция, коммуникация, дискурс. – 2010. – №2. – С. 6–17.
5. Денисова Т. Т. Прозвища как вид антропонимов и их функционирование в современной речевой коммуникации (на материале прозвищ Шумячского и Ершичского районов Смоленской области) : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Т. Т. Денисова. – Смоленск, 2007. – 25 с.
6. Довбня І. П. Власні імена в когнітивно-ономасіологічному аспекті / І. П. Довбня // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – 2008. – №16. – С. 316–319.
7. Єнікєєва С. М. Роль телескопії в збагаченні лексикону сучасної англійської мови / С. М. Єнікєєва, Д. С. Єнікєєв // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – 2010. – №8. – С. 420–426.
8. Кармазіна О. П. Префіксація і суфіксація як способи словотвору в англійській мові [Електронний ресурс] / О. П. Кармазіна, Р. Д. Герасименко // Матеріали II Международной научно-практической конференции

«Перспективные разработки науки и техники – 2011».– Режим доступу до ресурсу : http://www.rusnauka.com/28_PRNT_2011/Pedagogica/4_94458.doc.htm.

9. Катернюк В. В. Аксіологічна маркованість прізвиськ в англійській та українській мовах [Електронний ресурс] / В. В Катернюк // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2008. – №4. – Режим доступу до ресурсу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/5551>.

10. Коваленко К. Г. Продуктивні способи утворення нових слів у сучасній англійській мові / К. Г. Коваленко // Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник Української медичної стоматологічної академії. Серія «Мовознавство». – 2013. – №4(44). – С. 211–214.

11. Лебедева Н. М. Способи утворення політичних нікнеймів у сучасній англійській мові / Н. М. Лебедева, О. А. Бутенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». – 2010. – №12. – С. 62–65.

12. Лебедева Н. М. Функціональні, семантичні та стилістичні особливості політичних нікнеймів у сучасній англійській мові / Н. М. Лебедева, О. А. Бутенко // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010. – №9. – С. 139–142.

13. Ляшенко І. В. Этнические прозвища украинцев в российской и украинской блогосферах / І. В. Ляшенко // Научный результат. Серія «вопросы теоретической и прикладной лингвистики». – 2014. – №2. – С.110–119.

14. Михальчук Н. О. Морфологічні способи словотвору в сучасній англійській мові / Н. О. Михальчук // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – 2013. – №39. – С. 69–73.

15. Наливайко М. Я. Сучасні прізвиська жителів Львівщини / М. Я. Наливайко // Слов'янський збірник. – 2014. – №18. – С. 75–83.

16. Никулина З. П. О специфике индивидуальных прозвищ разных возрастных групп (на материале отфамильных местных прозвищ) /

З. П. Никулина // Проблемы лексикологии, фразеологии и лексикографии сибирских говоров. – Красноярск, 1975. – С. 122–127.

17. Саплін Ю. Ю. Соціолінгвістичні функції українських неофіційних політичних номінацій [Електронний ресурс] / Ю.Ю. Саплін // Стиль і текст : науковий збірник Інституту журналістики КНУ ім. Т. Г. Шевченка. – 2007. – №8. – Режим доступу до ресурсу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2137>.

18. Федотова Н. М. Сучасні прізвиська Луганщини: когнітивна прагматика творення тексту оніма : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Н. М. Федотова. – Харків, 2008. – 22 с.

19. Фоменко О. А. Неофициальные имена собственные в современном американском английском языке (лингвокультурологический аспект) : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / О. А. Фоменко – Волгоград, 2003. – 18 с.

20. Цепкова А. В. Аксиологический потенциал прозвищ как части карнавальской картины мира (на материале британских и американских прозвищ) / А. В. Цепкова // Известия российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. Серия «Языкознание». – 2009. – №115. – С. 235–242.

21. Цепкова А. В. Лингвокуртологический потенциал прозвищ различных мотивационных типов (на материале английского языка) / А. В. Цепкова // Вестник Новосибирского государственного педагогического университета. – 2012. – №5(9). – С. 105–114.

22. Швачко С. А. О природе ключевых метазнаков переводоведения [Електронний ресурс] / С. А. Швачко, Н. А. Кобзева // В мире научных открытий. – 2014. – №11.12(59). – Режим доступу до ресурсу : <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/38910/1/shvachkotranslation.pdf>.

23. Шмелева Т. В. Ономастика : учеб. пособие / Т. В. Шмелева. – Славянск-на-Кубани : Издательский центр филиала ФГБОУ ВПО «КубГУ» в г. Славянск-на-Кубани, 2013. – 161 с.

24. Badea S. The Suffixes -or and -ee in Forming Legal Terms / S. Badea // Studii și cercetări de onomastică și lexicologie. – 2015. – №8(1–2). – P. 130–140.

25. Bright W. What Is a Name? Reflections on Onomastics / W. Bright // Language and Linguistics. – 2003. – №4(4). – P. 669–681.

26. Fisiak J. English Historical Linguistics and Philology in Japan / J. Fisiak, A. Oizumi. – Berlin ; New York : Mouton de Gruyter, 1998. – 464 p.

27. Gladkova A. The semantics of nicknames of the American presidents [Electronic resource] / A. Gladkova // Proceedings of the 2002 Conference of the Australian Linguistics Society; P. Collins & M. Amberber (Eds.). – 2003. – Access mode : <http://www.als.asn.au/proceedings/als2002/Gladkova.pdf>.

28. Gwynek T. A Brief Introduction to Medieval Bynames [Electronic resource] / T. Gwynek, A. Benicoeur // The Academy of Saint Gabriel, 1999. – Access mode : <https://www.s-gabriel.org/names/arval/bynames>.

29. Lieberson S. The Changing Role of Nicknames: A Study of Politicians / S. Lieberson, C. Kenny // Names. – 2007. – 55(4). – P. 317-325.

30. Mehrabian A. Differences in Positive and Negative Connotations of Nicknames and Given Names / A. Mehrabian, M. Piercy // Journal of Psychology. – 1993. – 133(5). – P. 737-739.

31. Morgan J. Nicknames: Their Origins and Social Consequences / J. Morgan; C. O'Neill; R. Harre. – London ; Boston : Routledge & K. Paul, 1979. – 153 p.

32. Peterson P. R. Old Norse Nicknames : Ph.D. dissertation / Paul R. Peterson. – University of Minnesota, 2012. – 273 p.

33. Plag I. Word Formation in English / I. Plag. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 254 p.

34. Ritchie M. The Social Effects of Nicknames [Electronic resource] / M. Ritchie // Child Research Net : Papers & Essays. – Access mode : http://www.childresearch.net/papers/new/2010_01.html.

35. Thompson J. From 'Big Time' to 'Turd Blossom' : George W. Bush and the Rhetoric of the Political Sobriquet / J. Thompson // Rhetoric Names and Naming. – Routledge, 2016 – P. 33-48.

36. Tsepkova A. Nicknames and culture : Analysing anthroponymic nicknames, reflecting cultural realia / A. Tsepkova // Numele și numirea. Actele Conferinței Internaționale de Onomastică. Ediția a II-a : Onomastica din spațiul public actual. – 2013. – P. 831–838.

37. Veisbergs A. Clipping in English and Latvian / A. Veisbergs // Poznan Studies in Contemporary Linguistics. – 1999. – №35. – P. 153–164.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

38. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980) [Електронний ресурс] / Академія наук України ; Webmezha. – Режим доступу до ресурсу : <http://sum.in.ua/s>.

39. Языкознание. Большой энциклопедический словарь [гл. ред. В.Н. Ярцева]. – Москва : Большая Российская энциклопедия, 2000. – 688 с.

40. Cambridge Dictionary [Electronic resource] / Cambridge University Press, 2016. – Access mode : <http://dictionary.cambridge.org>.

41. Ember C. R. Cultural Anthropology : Study Guide / Carol R. Ember; Cram101 Textbook Reviews. – 13th Ed. – Content Technologies, Inc., 2016. – 510 p.

42. Webster Dictionary [Electronic resource] / Merriam-Webster, Inc., 2016. – Access mode : <http://www.merriam-webster.com>.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

43. Alfred E. Obama is Not Funny [Electronic resource] // American Thinker, 2008. – Access mode : http://www.americanthinker.com/blog/2008/07/alfred_e_obama_is_not_funny.html.

44. Barack Obabykiller? [Electronic resource] // Developing your web presence (Blog). – Access mode : <http://developing-your-web-presence.blogspot.com/2008/08/barack-obabykiller-faq-infanticide.html>.

45. Barack Obama and The Big Lie [Electronic resource] // Media Matters for America. – Access mode : <http://mediamatters.org/video/2010/02/17/limbaugh-calls-obama-dumbo-says-its-due-to-his/160531>.

46. Cervantes B. “Brownie”: Obama Played Race Card [Electronic resource] / Bobby Cervantes // Politico, 2012. – Access mode : <http://www.politico.com/story/2012/10/brownie-obama-played-race-card-081983>.

47. The Chosen One [Electronic resource] // The Church of Barack Obama (Blog). – Access mode : <http://thechurchofbarackobama.blogspot.ru/2008/11/chosen-one.html>.

48. The Donald Speaks: Barack Insane Obama Is a “Psycho” [Electronic resource] // Tea Party News, 2014. – Access mode : <http://www.teaparty.org/donald-trump-stands-behind-tweet-calling-obama-psycho-62140>.

49. The Obama Who Got Osama Stops In Afghanistan On Unannounced Visit At One-year Anniversary Of Osama Bin Laden Death [Electronic resource] // Sky Valley Chronicle. – Access mode : <http://www.skyvalleychronicle.com/FEATURE-NEWS/THE-OBAMA-WHO-GOT-OSAMA-br-Stops-is-Afghanistan-on-unannounced-visit-at-one-year-anniversary-of-Osama-Bin-Laden-death-at-hands-of-U-S-troops-987030?nhc10000309=20>.

50. The Pretty Darn Exhaustive Obama Nickname List [Electronic resource] // Brain Shavings, 2015. – Access mode : <http://brainshavings.com/obama-nicknames/>.

51. Rush Limbaugh Calls Obama “Barack Hussein Kardashian” [Electronic resource] // The Huffington Post, 2012. – Access mode : http://www.rushlimbaugh.com/daily/2010/02/17/barack_obama_and_the_big_lie.

52. Teleprompter Jesus [Electronic resource] // Whited Sepulchre, 2009. – Access mode : <http://thewhitedsepulchre.blogspot.com/2009/08/teleprompter-jesus.html>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Список досліджуваних нікнеймів Барака Обами

1. A Crock O' Drama	22. Barack The Magic	40. Big Brother
2. AKOTUS (Ass Kicker Negro Of The United States)	23. Barack The Wealth Spreader	41. BoBo the Clown
3. Alfred E. Obama	24. Barack W. Bush	42. Bobblehead-in-Chief
4. Alinsky's Wet Dream	25. Barack Ovomit	43. Bowing Barry Sotero
5. Alinskyite-in-Chief	26. Barack Oralbama	44. Boy President
6. Anointed One	27. Barack Obabykiller	45. Bracket Boy
7. Anti-Founder	28. Barack Oralsex	46. Brak
8. Asshole-in-Chief	29. Barack Omelonpatch	47. Brokeback Insane
9. B. Hussein Obama	30. Baracka Claus	48. Brownie
10. B.O.	31. Barackus Hubris	49. Bystander-in-Chief
11. B-Ho	32. Bareass Banana	50. Campaigner-in-Chief
12. Bacrack Obama	33. Barky	51. Captain Bullshit
13. Bam-Bam	34. Barrack Inseinn	52. Captain Clueless
14. Bambi	35. Barack Obama who	53. Captain Kickass
15. Bammy	36. Barrack SoVain	54. Captain Teleprompter
16. Bamster	37. Barry Soetoro	55. Carter 2.0
17. Barack Hussein Alinsky	38. Barry Obowdown, the	56. Celebrity of The
18. Barack Hussein got Osama	39. Bathroom Barry	57. Chairman Zero
Kardashian		58. Chairman Mau-Mau
19. Barack Ilyich Lenin		59. Chairman Bao
20. Barack Insane Obama		60. Chairman Bow
21. Barack O'Change Obama		61. Che Obama

62. Chewbacca's Husband	89. Earth Whisperer	114. Hopexchange
63. Chicago Thug-in-Chief	90. Emperor Barack I	115. Hopey-Dopey-
64. Chicago Charlatan	91. Emperor Pen 'N	Change Goof
65. Chief Walking Eagle	Phone	116. Hopiate of the Masses
66. Chimp the Kenyan	92. Empty Chair	117. Hussein
67. Choom Prince	93. Empty Suit	HopenChangen
68. Choomer	94. Empty-Suit-in-Chief	118. Idiot Emperor
69. Chosen One	95. Errorist	119. Idiot King
70. Coach Dreamy	96. First Gay President	120. Idiot Messiah
71. Commander-in-Thief	97. Food Stamp President	121. Idiot Prince
72. CommanDERP-in-
Chief	98. Fraud	122. Il Doofus
73. Community-Organizer-
in-Chief	99. Fraudbama	123. Il Douche
74. Comrade Obama	100. Fresh Prince of Bill	124. Il Douchebag
75. Comrade Chairman
Osama bin Bite-Me	Ayers	125. Il Duce The 3rd
76. D'OHbama	101. Gaybama	126. Jackass-in-Chief
77. Dear Leader	102. Gelding-in-Chief	127. Jarrett's Bitch
78. Dear Reader	103. General Zod (Kneel	128. Jarrett's Puppet
79. Demagogue-in-Chief	before him!)	129. J.E.F. (Jug Eared
80. Depression President	104. Gerbil President	F****)
81. Divider, The	105. Jr.God	130. Jimmy Carter 2.0
82. Dog-Eating Sarong Boy	106. Greasespot	131. Joker
83. Dr. DoNothing	107. Great Fraud	132. Jug-Eared Demigodlet
84. Dr. Utopia	108. Barack Obama who	133. Jug-Eared Messiah
85. Dreamy McMompants	got Osama	134. Jug Ears
86. Duh One	109. His O'liness	135. Kenyan
87. Dumbo	110. His Phoniness	136. Kenyan Kid
88. Ear Leader	111. His Travesty	137. Kid Clueless
	112. His "O"ily-ness	138. King Barack I
	113. His Holiness	139. King of Barrycades
	Pinocchio Obama	140. King Mumbo Jumbo

141. King Nopey Changey	169. Nutless Wonder	195. Obamateur
142. King Putt	170. O’Carter	196. Obamawankenobi
143. King Zero	171. O’Chavez	197. Obambi
144. Leper Messiah	172. O-Bore-Me	198. Obamenbashi
145. Liar-in-Chief	173. O-BOW-ma	199. Obamessiah
146. Lightbringer	174. O-boy	200. Obaminable
147. Lightworker	175. O-cialist	201. Obamination
148. LOLbama	176. OMGWTF	202. Obammunist, The
149. Lord Hussein Obimbo	177. OOO (Occupant of	203. Obammy
150. Lord Of Catastrophes	the Oval Office; a.k.a.	204. Obarfo
151. Lucifer’s Fluffer	“Triple O”)	205. ObeyMe
152. Lyin’ King	178. ObaMao	206. Obie bum Kabrokie
153. Man-Child	179. Obama the Deceiver,	207. Obi-Wan Nairobi
154. Man-Child President	First of His Name	208. Obimbo
155. Maobama	180. Obama bin Laden	209. Oblahblah
156. Marshmallow Balls	181. Obama bin Lyin’	210. Oblowme
157. Mau-Mauer-in-Chief	182. Obama Won Kabuki	211. Obnoxious Buffoon
158. Messiah	183. Obama Osama	Annoying Most Americans
159. Milhouse	184. Obama-Lama-Ding-	212. Obomba
160. Mohammedan	Dong	213. Obowa
Mouthpiece	185. Obama-one Yaphony	214. Obowma
161. Momjeans	186. Obamachev	215. Obozo the Clown
162. Mr. Magoobama	187. Obamadinejad	216. Obroccoli
163. Mr. Potato Head	188. ObaMadoff	217. Obumbles the Clown
164. Munificent Sun-King	189. Obamafail	218. Obumma
Lightworker	190. Obamahammed	219. Obummer
165. My Main Marxist	191. Obamandias	220. Obysmal
166. No-Cojone Pony	192. Obamanocchio	221. Oclueless
167. No-Go Mojo Man	193. Obamanure	222. Odopey
168. Nobama	194. Obamaramadingdong	223. Odrama

224. Odumbass	251. Preezy Boyfriend	272. President Empty
225. Odumbo	252. Preezy of the United Chair	
226. Odummy	Steezy	273. President Fail
227. OediPOTUS Wrecks	253. Precedent	274. President Faily
228. Ogabe	254. Precedent	McWorsethancarter
229. Oh Bow Low	Uhhhhbama (Peace be	275. President Final Four
230. Oh-Blah-Muhhhh	upon him)	276. President Flim-Flam
231. Oilbama	255. PresiDEBT of the	277. President
232. Oilbowma	United States	Fussybritches
233. Oilslick Obama	256. President Ad Lib	278. President Hashtag
234. Ol' Jug Ears	257. President Asshat	279. President Hissy Fit
235. OmniPresident	258. President Asterisk	280. President Hollywood
236. One Big Ass Mistake, America	259. President Bagels- And-Lox	281. President Hopenchange
237. The One	260. President Barrycade	282. President Hope 'N
238. One Big Awful Mistake, America	261. President Bitch	Grovel
239. Osama Obama	262. President Blame Things	283. President Jackwagon
240. Ovomit	263. President Bullworth	284. President Joffrey
241. Owebama	Truthbomb	285. President Left Shark
242. Owebowmao	264. President Butthurt	286. President Lightweight
243. PBO	265. President Calvinball	287. President Mom Jeans
244. POSOTUS	266. President Choom	288. President Nancypants
245. Pantload-in-Chief	267. President Chicken	289. President No Balls
246. Pantywaist-in-Chief	Legs	290. President No-You-Can't-Have-That-Plan-Because-I-Don't-Like-It-McMandates
247. PeeWee	268. President Christ	
248. Peter Pan President	Superstar	
249. Petulant of The United States	269. President Diapers	291. President Nose Candy
250. Petulant POTUS	270. President Dipshit	292. President Pantywaist
	271. President Doubtfire	

293. President Pass-The-Buck
 294. President PeeWee
 295. President Pétain
 296. President Pitching Wedge
 297. President Pop Star
 298. President Poppins
 299. President Pot Smoke
 300. President Precious Perfect
 301. President Priss
 302. President Prissy-pants
 303. President Punk
 304. President Rambobama
 305. President Red Line
 306. President Ron Burgundy
 307. President Sackless
 308. President Santa
 309. President Selfie
 310. President Selfie Stick
 311. President Seven Iron
 312. President Sham Wow
 313. President Snow(bama)
 314. President Sputnik
 315. President Stompy Foot
 316. President Stompy Foot McMomJeans
 317. President Sand Trap
 318. President Tee Time
 319. President Uh
 320. Presidunce, The
 321. Princess Fairypants
 322. Professor Ditherton
 Wiggleroom
 323. Promptee
 324. Pronoun-in-Chief
 325. Punk
 326. Purple Lips
 327. Rainbow King
 328. Red Line Rambo
 329. Redistributor-in-Chief
 330. Reggie Love's
 331. Reggie's Sweetie
 332. Rodeo Clown of The United States
 333. SCOAMF (Stuttering Cluster**** of a Miserable Failure)
 334. Scold-in-Chief
 335. Scooter
 336. Silver-Tongued Emir of Eloquence
 337. Skippy
 338. Solomon Obama
 339. Snob-ama
 340. Sparky
 341. Spineless Wonder
 342. Squanderer-in-Chief
 343. Teh One
 344. Teh Won
 345. Teleprompter Jesus
 346. Teleprompter of the U.S. (TOTUS)
 347. Teletubbie-in-Chief
 348. Testy McThinskinneD
 349. T.F.G. (This F***ing Guy)
 350. Thug-in-Chief
 351. Turkmenbama
 352. Unicorn King
 353. Unicorn Prince
 354. Urkel
 355. Usurper-in-Chief
 356. Valerie's Bitch
 357. Valerie's Puppet
 358. Waffles The Clown
 359. Whacky Barracky
 360. Whiny Little Bitch
 361. Wizard of Uhhs
 362. Zero